

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 4. kalendářní týden, 18. – 24. ledna 2025 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 4, 18–24 January 2025

*Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj: Communicable disease threats report, 18 – 24 January 2025, week 4*

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP**
- 2. Onemocnění Marburg – Tanzánie, 2025**
- 3. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024 – 2025**

1. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP

Počet návštěv v primární a sekundární péči se v posledních týdnech v několika zemích zvýšil, což naznačuje, že aktivita respiračních virů v zemích EU/EHP je významná. Epidemie sezónní chřipky a respiračního syncytiálního viru (RSV) pokračuje, zatímco aktivita SARS-CoV-2 je na velmi nízké úrovni.

Všechny ukazatele svědčí o všeobecně vysoké aktivitě chřipky v EU/EHP, ačkoli v některých zemích se nyní, po období nejvyšší incidence, objevují mírně klesající tendence v pozitivitě testů. Aktuální počet pacientů hospitalizovaných s chřipkou v současné době odpovídá úrovní zaznamenaným během předchozích vrcholů epidemie, které výrazně zatížily kapacity nemocnic a vyvíjely značný tlak na zdravotní systémy. Nejvyšší riziko těžkých průběhů zaznamenáváme u osob ve věku nad 65 let, což poukazuje na přetrvávající potřebu cílených preventivních opatření (např. očkování). Země by se měly připravit na pokračující zátěž na zdravotnické systémy v nadcházejících týdnech a zvážit preventivní ochranná opatření proti výskytu infekčních onemocnění ve zdravotnických zařízeních.

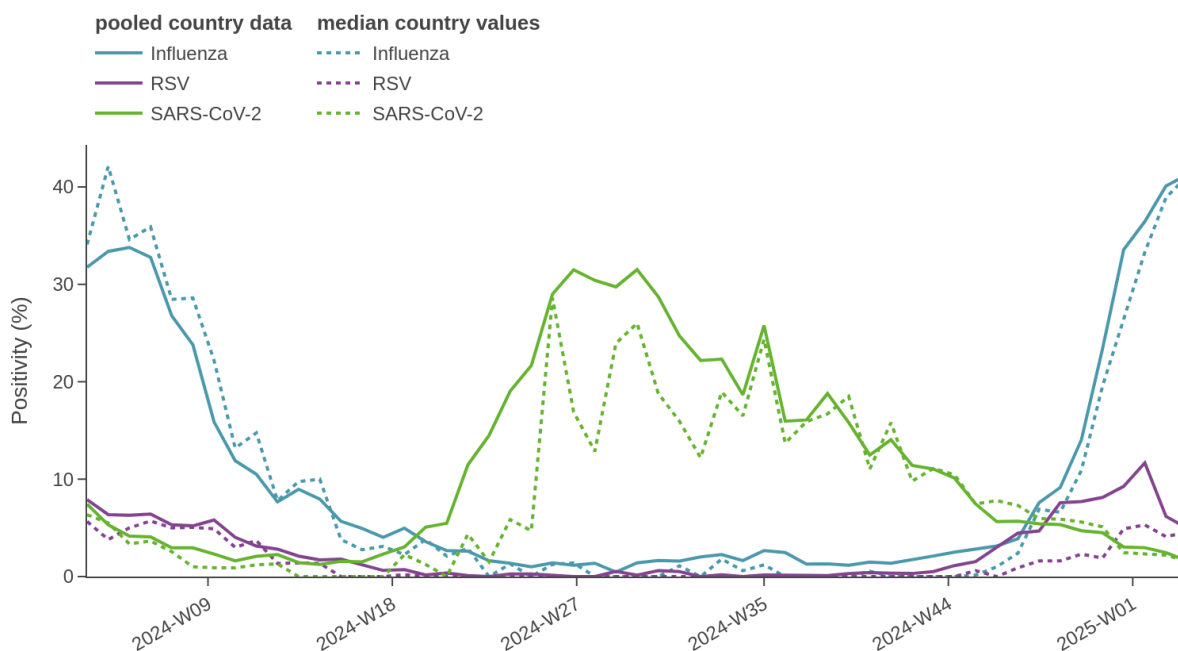
Aktivita RSV se v posledních týdnech na úrovni EU/EHP celkově snížila, ačkoli situace v jednotlivých zemích se může lišit. Počet hospitalizací v důsledku onemocnění RSV zůstává vysoký zejména u dětí do pěti let věku, jež jsou skupinou s nejvyšším rizikem těžkých průběhů onemocnění.

Očkování je nejúčinnějším opatřením k ochraně před závažnějšími formami virových respiračních onemocnění. Osobám způsobilým k očkování proti chřipce, covid-19 nebo RSV (včetně zdravotnickým pracovníkům), a zejména osobám s rizikem závažného průběhu respiračních onemocnění, je v souladu s národními doporučeními i nadále doporučováno očkování. Imunoprofylaxi RSV u kojenců lze zvážit v souladu s národními pokyny. Dále připomínáme, že včasné použití antivirové léčby chřipky a covid-19, může u rizikových skupin osob zabránit progresi onemocnění v závažné formy.

I přes současný nízký výskyt covid-19 je důležité pokračovat v monitorování SARS-CoV-2 na národní i regionální úrovni. S ohledem na posouzení možných dopadů nově se objevujících sublinií SARS-CoV-2, by země měly pokračovat v sekvenování pozitivních klinických vzorků a podávat hlášení GISAID a/nebo Evropského surveillance systému (TESSy).

Oddělení ECDC sleduje aktivitu respiračních virů v EU/EHP a výsledky prezentuje v systému [ERVISS](#) a zveřejnilo [doporučená opatření](#) pro reakci na zimní sezónu 2024/2025. Týdně aktualizovaný přehled popisuje epidemiologickou a virologickou situaci v oblasti respiračních virových infekcí v zemích EU/EHP a řídí se zásadami integrované surveillance respiračních virů uvedenými v dokumentu „[Operational considerations for respiratory virus surveillance in Europe](#)“.

Obr. č. 1: Virologická surveillance ILI/ARI v primární péči – týdenní pozitivita testů (zdroj: ECDC).

2. Onemocnění Marburg – Tanzanie, 2025

Dne 20. ledna 2025 vyhlásila Tanzanie ohnisko nákazy virem Marburg (MVD) v oblasti Kagera. Jedna osoba byla pozitivně testována a 25 osob, u kterých bylo vysloveno podezření na onemocnění, bylo testováno negativně a jsou sledovány.

Dne 23. ledna 2025 oznámila africká CDC, že byl v Tanzanii hlášen druhý potvrzený případ onemocnění Marburg. Celkem bylo od prosince 2024 do 23.1.2025 nahlášeno 10 případů (dva potvrzené a osm pravděpodobných), včetně devíti úmrtí.

Podezřelým prvním případem byla žena ve 24. týdnu těhotenství, která byla ošetřena v okresní nemocnici, kde 16. prosince 2024 zemřela. Zdravotnický pracovník, který jí ošetřoval, rovněž onemocněl a zemřel 27. prosince 2024 (viz [Africa CDC Press Briefing of the 16 January 2025](#)). Nemocní vykazovali podobné příznaky (bolesti hlavy, vysokou horečku, bolesti zad, průjem, zvracení krve, tělesnou slabost a v pozdější fázi krvácení z tělních otvorů). Mezi přibližně 300 kontakty je 56 zdravotnických pracovníků. Šestnáct osob bylo s případy v přímém kontaktu.

Jedná se o druhé ohnisko MVD hlášené v Tanzanii. První se vyskytlo v regionu Kagera v [březnu 2023](#).

Hodnocení ECDC: Riziko onemocnění je pro občany EU/EHP, kteří navštěvují Tanzanii nebo v ní žijí, hodnoceno jako nízké. Nejistota tohoto odhadu však souvisí s omezenými dostupnými epidemiologickými informacemi. Celkové riziko pro země EU/EHP je v souvislosti s touto událostí hodnoceno jako nízké. Pravděpodobnost importu onemocnění do EU/EHP je hodnocena jako velmi nízká.

3. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024 – 2025

Celosvětově cirkulují MPXV clade I a clade II v různých zemích, přičemž epidemiologické trendy se zásadně nemění.

Podle afrického CDC bylo v prvních dvou týdnech roku 2025 nejvíce případů mpox způsobených clade Ib hlášeno z Demokratické republiky Kongo (DRK). Klesající trend je pozorován u týdenního počtu případů, které byly hlášeny Burundi. Nárůst je nadále pozorován v Ugandě. V Sierra Leone byly případy mpox poprvé hlášeny 10. ledna 2025. U prvních dvou případů byla zjištěna nákaza clade II. Celkově bylo ve druhém týdnu roku 2025 v zemi hlášeno 12 případů.

Mimo postižené africké země hlásila jeden nový případ MPXV clade I Velká Británie a to u osoby, která před onemocněním cestovala do Ugandy.

V rámci EU/EHP byly hlášeny případy MPXV clade Ib v souvislosti s cestováním nebo sporadické případy v epidemiologické souvislosti s primárními případy souvisejícími s cestováním, ve:

- Švédsku (1 případ v srpnu 2024),
- Německu (1 případ v říjnu, pět případů v prosinci 2024 a 1 případ v lednu 2025),
- Belgii (2 případy v prosinci 2024),
- Francii (1 případ v lednu 2025).

Hodnocení ECDC: Epidemiologická situace týkající se mpox způsobená MPXV clade Ib zůstává podobná jako v předchozích týdnech. Ojediné případy mpox clade I, které byly hlášeny mimo Afriku, včetně sekundárního přenosu, nejsou neočekávané. Riziko pro občany EU/EHP, kteří cestují do postižených oblastí nebo v nich žijí, je považováno za mírné, pokud jsou v úzkém kontaktu s postiženými osobami, nebo za nízké, pokud se kontaktu s postiženými osobami vyhýbají. Celkové riziko pro obyvatele zemí EU/EHP je v současné době hodnoceno jako nízké. Je však pravděpodobné, že země EU/EHP i další země budou hlásit více importovaných případů mpox (MPXV clade I).

Země EU/EHP by měly zvážit zvýšení informovanosti u cestovatelů do oblastí s probíhajícím přenosem MPXV a u poskytovatelů zdravotní péče, kteří mohou být pacienti následně vyhledáni. V případě detekce mpox jsou důležitými opatřeními v oblasti veřejného zdraví trasování kontaktů, včetně partnerů, a preventivní postexpoziční očkování těchto kontaktů.

Středisko ECDC epidemiologickou situaci pečlivě sleduje a vyhodnocuje. Další související informace lze nalézt v [rychlém posouzení rizik](#), které středisko zveřejnilo 16. srpna 2024, a v [doporučení k opatřením v oblasti veřejného zdraví](#).